

Trestní stíhání Andreje Babiše

Andrej Babiš je trestně stíhaný od září roku 2017 **kvůli dotačnímu podvodu a daňovým únikům v kauze Čapí hnízdo**. V případě figurovaly jako trestně stíhané (mimo jiné) i Babišovy děti, které byly oficiálními vlastníky farmy. Médii hlasitě rezonoval příběh Babiše mladšího, který byl v době trestního stíhání nedobrovolně odveden na Krym. Kolem trestního stíhání vzniklo mnoho dalších kontroverzí, nejvýraznější z nich bylo **zastavení a následné obnovení stíhání v druhé polovině roku 2019**.

Poslanecká sněmovna vydala k trestnímu stíhání Andreje Babiše společně s tehdejším místopředsedou ANO Jaroslavem Faltýnkem poprvé v září 2017. Babiš však obhájil svůj mandát v říjnových parlamentních volbách, čímž se obnovila jeho poslanecká imunita a stíhání bylo přerušeno. V listopadu tak policie musela o jeho vydání požádat znovu. Po dlouhém oddalování hlasování, způsobeném hlavně poslanci z hnutí ANO, **byli nakonec Babiš i Faltýnek v lednu 2018 znovu vydáni k trestnímu stíhání**. Babiš jakékoliv obvinění od začátku odmítá a celou kauzu považuje za politickou a účelovou, příkladem může být jeho vyjádření: *No jasně, systém nespí, dalo se to čekat. Jsem překvapen tou rychlostí a urputností. Všechny kroky policie včetně dnešního rychlého doručení mě stále přesvědčují, že to je čistě politická kauza.*

Objevila se také pochopitelná podezření ohledně Babišova možného ovlivňování justice a orgánů činných v trestním řízení. Ta přidala na síle v březnu 2018, kdy byl odvolán šéf GIBS Michal Murín, a později na konci dubna 2019 (tedy v době, kdy případ přecházel od policie na státní zastupitelství), proběhla blesková výměna na ministerstvu spravedlnosti.

Rozdílné pohledy státního zastupitelství

- Městský státní zástupce Jaroslav Šaroch **zastavil v květnu 2018 trestní stíhání u Jaroslava Faltýnka** a dalších třech obviněných v případě dotace pro Farmu Čapí hnízdo.
- **Na začátku září 2019** došlo k zásadnímu zvratu. **Dozorující státní zástupce Jaroslav Šaroch po čtyřech letech nečekaně změnil svůj právní názor a navrhl stíhání zastavit**, protože podle něj nebyl spáchán trestný čin a čerpání dotací bylo oprávněné, jelikož je Čapí hnízdo definováno jako *malý podnik*.
- Šarochův nadřízený Martin Erazim **toto rozhodnutí podpořil a trestní stíhání bylo 13. září skutečně zastaveno**. Mnozí opoziční politici se s rozhodnutím neztotožnili a odkazovali mimo jiné na závěry zprávy OLAF.
- O několik dní později se prezident Zeman nechal slyšet, že by Babišovi udělil abolicí, pokud by nejvyšší státní zástupce jeho stíhání znovu otevřel.

Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman 4. prosince 2019 trestní stíhání obnovil a jeho předchozí zastavení označil za nezákonné a předčasné. **Případ proto vrátil Šarochovi k opětovnému prošetření**. Vytkl mu nesprávné hodnocení důkazů a neúplné vyhodnocení evropských zákonů. Andrej Babiš poté znovu prohlásil, že jde o vykonstruovanou kauzu a že kvůli ní v žádném případě nehodlá rezignovat. Aktuální termín pro ukončení vyšetřování je stanoven **na polovinu května**. Státní zástupce Jaroslav Šaroch však může znovu lhůtu pro vyšetřování prodloužit, k čemuž ostatně nejednou došlo.

Celá kauza narušuje důvěru občanů v principy právního státu, ve spravedlnost a nezávislost justice. Premiér celé situaci žene do absurdní tragikomedie výroky typu: *Já vám říkám, že pokud máme nezávislou justici, jsem přesvědčen, že musí rozhodnout v můj prospěch*. Nehledě na to, že trestní stíhání je pouhým důsledkem ohromného střetu zájmů Andreje Babiše.

Aktivity občanské společnosti

Milion chvilek uspořádal 4. září 2019 protestní akci **Stejný metr pro všechny**, pokračoval **velkou demonstrací na Letné 16**.

listopadu. Po obnovení stíhání proběhla další série protestů v prosinci, jejichž hlavním požadavkem byla premiérova demise.

Nezapomínejme na to, že mít trestně stíhaného premiéra se nemůže stát normou, se kterou se musíme smířit.